

KOKEMUKSIA OMAVALVON- NASTA

Jaana Tuppurainen
Watrec Oy

WATREC OY

- ◎ 2003 perustettu ympäristöalan asiantuntijayritys.
- ◎ Ydinosaamista biokaasuteknologia, jätevesien käsittely sekä näihin liittyvät urakointi, ylläpito- ja asiantuntijapalvelut.
- ◎ www.watrec.fi

© Watrec Oy

KOKEMUKSIA OMAVALVONNASTA...

Käytännönhaasteita
omavalvontasuunnitelman laatijan kannalta:

1. Kriittisten valvontapisteiden määrittämien
→ tarkoituksen mukaisia, seurattavia
2. Jätteen seurantasuunnitelma
→ laadintavelvollisuus 1.5.2013 lähtien
3. Suunnitelma istuttaminen luontevaksi
osaksi laitoksen jokapäiväistä toimintaa
-> ei mapiksi hyllyyn

OMAVALVONTASUUNNITELMA

- Biokaasulaitoksen omavalvontasuunnitelma on kirjallinen kuvaus laitoksen toiminnasta, jossa on määritelty prosessin kriittiset valvontapisteet, niiden tavoitetasot ja toimenpiderajat sekä ohjeet ongelmatilanteita varten. Lisäksi suunnitelmassa on määritellään laitoksen puhdistus-, näytteenotto- ja tuhoeläintorjuntasuunnitelmat
- Omavalvontasuunnitelma tehdään laitoshyväksynnän yhteydessä ja se hyväksytetään Eviralla.

Biokaasulaitoksen omavalvontavelvollisuus

- Lannoitevalmisteita valmistavan biokaasulaitoksen omavalvontaa edellyttää **lannoitevalmistelaki 539/2006 13§**. Lannoitevalmistelain vaatima hyväksyntä koskee orgaanisten lannoitevalmisteiden valmistusta, jotka kuuluvat tyyppinimiryhmiin
  - IB1 orgaaniset eläinperäiset lannoitteet
  - IB2 orgaaniset ei-eläinperäiset lannoitteet
  - 3A2 orgaaniset maanparannusaineet (tuorekomposti)
  - 3A5 maanparannusaineena sellaisenaan käytettävät sivutuotteet (mädätejäännös)
  - 5A2 seosmullat
- **Sivutuoteasetuksen (EY) N:o 1069/2009** mukainen hyväksyntämenettely koskee kaikkia laitoksia, jotka käsittelevät eläinperäisiä sivutuotteita lannoitevalmisteksi tai sen raaka-aineeksi. Näitä ovat esimerkiksi kuolleet eläimet, entiset eläinperäiset elintarvikkeet, kompostointilaitoksiin menevä ruokajäte sekä teurastamon eläinperäinen sivutuote. Käsiteltäessä eläimistä saatavia sivutuotteita omavalvontajärjestelmään on sisällytettävä vaarojen arviointi ja kriittiset hallintapisteet (HACCP).

1. haaste: Biokaasulaitoksen kriittiset valvontapisteet

- Määriteltiin aluksi riskianalyysin kautta, missä huomioitiin koko biokaasulaitoksen toiminta ja arvioitiin erikseen kaikki vaiheet raaka-aineiden vastaanotosta lopputuotteen jakeluun.
- Lisäksi apuna käytettiin Eviran julkaisemaa määrittämissä kaaviota ja siihen liittyvää kysymyslistaa.
- Lähtökohtana oli lopputuotteen laadun takaaminen ja turvallinen käyttäminen

Neljä kriittistä valvontapistettä

- ⦿ KVP 1. Raaka-aineiden valvonta
- ⦿ KVP 2. Hienontaminen ja hygienisointi
- ⦿ KVP 3. Anaerobiprosessin seuranta
- ⦿ KVP 4. Lopputuotteen laatu

2.haaste:JÄTTEENSEURANTA-SUUNNITELMA

- On suunnitelma jätteen käsittelyn seurannan ja tarkkailun järjestämisestä jätelain 120§:n mukaisesti.
- Jätteenseurantasuunnitelma on pitänyt olla käytössä 1.5.2013 lähtien kaikilla ympäristöluvanvaraisen jätteen käsittelytoiminnan harjoittajilla
- Seurantasuunnitelman hyväksyy ympäristöviranomaiset

OMAVALVONTA VS. JÄTESEURANTA

OMAVALVONTASUUNNITELMA	JÄTTEENSEURANTASUUNNITELMA
<p>Tuotekohtaisesti tiedot markkinoille saatettavan lannoitevalmisteen raaka-aineista, niiden alkuperästä ja laadusta</p> <p>Tuotanto- ja toimintaprosessien kuvaukset sisältäen: a) kriittiset valvontapisteet ja toimenpiderajat b) korjaustoimenpiteet, joihin ryhdytään, kun toimenpiderajat ylitetään</p> <p>Toimintaohjeet häiriötilanteita varten.</p> <p>Toimenpiteet, joihin ryhdytään, mikäli lannoitevalmiste tai niiden raaka-aine ei täytä sille asetettuja laatuvaatimuksia tai on vanhentunut.</p> <p>Tiedot toiminnasta vastuussa olevista henkilöistä ja suunnitelma henkilökunnan perehdyttämisestä.</p>	<p>Käsiteltäviksi hyväksyttävät jätteet.</p> <p>Toimet vastaanotettavien jätteiden laadun tarkastamiseksi</p> <p>Käsittelyprosessin kuvaus mukaan lukien selvitys käsittelyyn liittyvistä mahdollisista häiriö-, vaara- ja poikkeuksellisista tilanteista sekä tarkkailun kannalta keskeisistä käsittelyvaiheista.</p> <p>Toiminta häiriö-, vaara- ja poikkeuksellisissa tilanteissa mukaan lukien korjaavat toimet.</p> <p>Käsittelystä vastuussa olevat henkilöt ja toimet heidän perehdyttämisekseen</p>
<p>Laadunvalvonta- ja näytteenottosuunnitelman koskien raaka-aineita, tuotantoa ja lopputuotetta.</p> <p>Toimenpiteet, joilla varmennetaan eräkohtainen jäljitettävyys</p> <p>Tiedot käytössä olevista tiloista, koneista ja laitteista sekä niiden kunnossapidosta, mittausvälineiden kalibroinnista, puhdistustavasta ja tiheydestä sekä tuhoeläinten torjunnasta.</p> <p>Kuvauksen lannoitevalmisteiden ja niiden raaka-aineiden maahantuonti-, varastointi-, säilytys- ja kuljetusjärjestelyistä sekä näihin liittyvien dokumenttien sisälöstä ja arkistoinnista</p>	<p>Toimet päästöjen ja käsittelyssä syntyvien jätteiden tarkkailun järjestämiseksi</p> <p>Toimet käsittelyssä syntyvien jätteiden laadun selvittämiseksi.</p> <p>Käsittelyssä syntyvien jätteiden käsittelymenetelmät ja -paikat</p> <p>Muut vastaavat seurannan ja tarkkailun järjestämiseksi tarpeelliset seikat.</p>

→ Sisältövaatimukset samankaltaiset → yksi suunnitelma

3. haaste: Suunnitelma osaksi laitostoimintaa?

- ⦿ Ei vain mapiksi hyllyyn
- ⦿ Asiat helposti kirjattaviksi
- ⦿ Osaksi toimintaa
- ⦿ Vaivatonta
- ⦿ Näkymätöntä
- ⦿ jne.

→ Apuna laitoksella työskentelevä henkilöstö

Syntyi opus viranomaisille sekä kansiojärjestelmä laituskäyttöön:

OMAVALVONTA JA JÄTTEEN KÄSITTELYN SEURANTA- SUUNNITELMA

2014

HAITTAELÄIMET
KRIITTISET VALVONTAPISTEET
Lainsäädäntöä ja ohjeita
OMAVALVONTASUUNNITELMA
PEREHDYTYS
PROSESSIN JA LOPPUTUOTTEIDEN VALV...
PUHDISTUS
RAAKA-AINEIDEN VALVONTA
SISÄINEN ARVIOINTI JA VUOSIRAPORTOI...
VAKAVAT POIKKEAMAT

Haittaeläinten torjuntasuunnitelma ja torjuntatulokset
Pistekortit: riskit, ennaltaeh. toimet, valvonta, korjaavat toimet ym.

Itse suunnitelma

Perehdytyskaavake ja täytetyt lomakkeet

Näytteenottosuunnitelma, tulokset, tuoteselosteet..

Puhdistusohjelma, puhtaanapidon kaavakkeet

Kaupalliset- ja siirtoasiakirjat, näytetiedot, yhteystiedot, ohjeita..

Arviointikaavake, vuosiraportoinnit

Poikkeamaraporttipohja

Laitoksella on lisäksi käytössä laitospäiväkirja, mihin kirjataan myös omavalvontaa liittyviä päivittäisiä tapahtumia esim. siivoukset, pienet poikkeamat yms. ajatuksella mahdollisimman helposti kirjataan kaikki mitä voidaan

Kiitos

Jaana Tuppurainen/Watrec Oy

Puh. 040 553 9005

jaana.tuppurainen@watrec.fi

